

похиле а шафа

Видання пластового куреня 41 УСП – 44 УПС ім. Івана Чмоли «Целібат Мурлики»

www.murlyky.org

Другові Татові – 75!

Як хоче котик пташка вполювати, -
азарт мисливця гонить по дахах
і не дає в теплі спокійно спати.
Так і мужчині треба власний птах.

То щось таке, чого не пояснити
бентежить, мов кохання юнака
без нього, може, і комфортно жити
але кому потрібна «жизнь» така?

Чи є резон на світі існувати,
коли концерт, а вуха повні вати
культивувати в собі сліпака,
мовчати, коли хочеться співати?

Твоя сімдесятп'ятка – не така.
Тобі вдалося «птаха» упіймати,
леліяти його, не відпускати...
І з тим Тебе вітаєм, друже Тато!¹

Слово Генерального Коцхура

Жийте! Друзі-мурлики,

У червні 2020 року ми відзначаємо 75 літ з дня народження Друга Тата – пластуна-сеніора Богдана Олексія. Богдан – один з засновників та натхненників нашого куреня, багаторічний новацький та юнацький виховник, організатор мурликіад, зустрічей та вишколів на Соколі.

Для багатьох з нас, в курені і в Пласті, він і справді є ніким іншим, як «другом Татом»!
Друже Тату, з роси і води!

Жий-жий! На многії літа!

¹ Автор - Кульбас

Біографічна довідка

з Альманаху 20-ліття ЦМ

Олексій Богдан – мурлика (з 1991). Народився 6 червня 1945 р. у Тернополі.

Член Пласту з 1990 р. Пластову Присягу склав 7 липня 1991 р. на Соколі перед пластунами 20-х років Ю. Воробкевичем, В. Мурським, С. Коржинським, О. Воробкевич.

Пластове псевдо – «Тато». Проживає у м. Тернопіль. Пл.сен. праці (1996).

Нагороджений 2-м відзначенням УПС за діяльність у Пласті – орденом Святого Юрія в сріблі (1997, за визначну керівну й виховну діяльність у Пласті, а зокрема довголітню і жертвенну працю над відбудовою табору-музею «Сокіл» та з нараженням власного життя – охороняючи будинок від пожежі).

Юнацький виховник, I-й ступінь КВ УПЮ (№ 45 у Крайовому реєстрі), абсолювент КВВ УПЮ ч. 2 та КВЗ ч. 3. Сім років був зв'язковим 13-го куреня УПЮ ім. Олекси Довбуша. Новацький виховник, Сірий Орел, 15 років був гніздовим 15-го Гнізда УПН «Володарі Ночі».

Комендант, член проводу низки таборів УПН та УПЮ станичного, окружного та крайового рівня. Організатор низки Мурликіад, ініціатор пошуків місця поховання лікаря УПА Яромира Олісницького, ЛЧ.

Протягом двох каденцій в КПС виконував обов'язки референта видавництва та преси, Булавного УПС. Протягом 4-х років був директором КМП «Сокіл», який був створений для відновлення табору-музею «Сокіл». Один з укладачів Історично-пластового календаря (1997). Займався вихованням пташат.

Довший час був редактором «Похиленої Шафи», невтомний пошуковець та дописувач.

Одружений, виховав двох синів та доньку, має чотирьох внуків та двох внучок. Закінчив Львівський політехнічний інститут, багато років викладає в Тернопільській академії народного господарства.

Мурмурандо II Директор та Друг Тато, Збір ЦМ, Сокіл, 2009

Певно, для більшої частини теперішніх Мурлик цей друг може іменуватися Дідо (вочевидь він найстарший з нині діючих Мурлик). А псевдо "Друг Тато", я так думаю, прилипло до нього на самих початках 90-х (бо вочевидь його троє рідних дітей були змушені на пластових заходах формально звертатись до нього саме так -- "Друже Тато, а можна я збігаю до мами по канапку?". Та як ви катер назовете, так воно і попливе -- це псевдо повністю відзеркалює характер цього непересічного пластуна-мурлики. Саме так -- "пластуна-мурлики" -- особисто для мене, перші десять років мого пластування образ Мурлики асоціювався з триголовим драконом Кульбас-Фільо-Тато (це попри те що бачив я й інших мурлик, та й мій перший виховник був з ЦМ).

В цьому тріо, друг Тато -- позитивіст-натхненник. І ця його риса значно сприяла розбудові Пласту в 90-х (він стояв при витоках станиці Тернопіль, організував перший номерний (13-й) тернопільський юнацький курінь, та новацьке гніздо, провів надцяць ВППП та Гайдашників, юнацьких та новацьких (а навіть сеньйорських) таборів, був членом всіх можливих проводів (братчик, виховник, зв'язковий, гніздовий, СПС,СПР, ОПС, КПС, КПр, ГПБ які там ще в нас є абривіатури). Своїм особливим підходом та зацікавленістю кожною особистістю, він привів до Пласту "хмару" народу -- причому різного діапазону , від Друга Директора (нашого другого Мурмурандо) до голови обласного осередку Партії Регіонів -- та (як справжній тато) завжди вбачає в людях краще, та щиро тішиться їхніми успіхами. Для прикладу подам:

Промова друга Тата на святкуванні 25-ліття ЦМ (для внутрішньокурінного використання) виголошена без попередньої підготовки -- тобто зразу ж і без заминки.

Любі Друзі та Подруги, Мурлики та Гості!

Радий бачити Вас тут -- на Соколі -- в часі святкування нашого чвертьстолітнього ювілею. Хоч багато наших доброзичливців з нетерпінням очікували коли ж ми загнемся, наш курінь -- а це перший по віднові Пласту на рідних землях курінь дійсного членства, створений без діаспорних аналогів -- святкує ювілей на повністю відновленому Соколі (до чого ми кріпко долучились). На початках це було товариство діючих виховників (як новацьких так і юнацьких), що зродилось з вишкільного гуртка на першому вишкільному виховників УПЮ у Славському та згодом формалізувалось на Соколі 7 липня 1991 року (на івана Купала) у курінь Целібат Мурлики. Метою що зцементувала курінь була ідея об'єднання зусиль виховників різних станиць у розбудові організації. Для цього проводились (по осередках, де були члени куреня) Мурликіади, на котрі зїздились по можливості всі мурлики зі своїми вихованцями. А згодом і табори Гайда до Пласту, що в певні роки налічували і по 500 учасників. Ще однією "фішкою" курення стала відбудова Сокола. Згодом запал почав слабнути, та нас врятувала львівська Мурка -- свіжа кров оновила товариство. Мурка залучила закарпатську паланку (Зграю -- поправка від Генерального Коцура), а ті емігрувавши до Києва виплекали нову плеяду Мурлик. Отакий кругообіг ідей у природі. Показовим моментом у еволюції нашого куреня є фотографія, котру якийсь молодець виклав як заставку групи Целібат Мурлики у Фейсбуці -- де Мурлики з родинами аж не поміщаються у кадр. Оце і є наша нова ідея -- плекання Пластової Нації, а для цього необхідна праця з Пташатами (зокрема проведення на Соколі таборів, та побудова тут же басейну та пісочниць). Наше майбутнє -- плекання дітей та онуків.

Отже ви тримайтесь тут. Всім здоров'я та гарного настрою. СКОБ! Жий-жий!"

Оця промова і характеризує друга Тата -- пластуна-натхненника, організатора пластового руху, відбудовувача Соколу, юнацького виховника (а найбільше новацького братчика), батька та діда, друга та наставника, створювача позитивного настрою (його привітаннями тішиться певно кожен пластун-фейсбучник).

То ж Многая та Благая Літ!

Небагато про друга «Тата»

Друг «Тато»... Такий псевдонім має свою історію, але це не є однозначною та вичерпною характеристикою пластуна і просто людини Богдана Олексія. У кожного свій «фокус» чи «кут зору» на будь-що чи будь-кого. Моє сприйняття друга Богдана також не зможе передати деталі сприйняття іншими людьми з числа тих хто його знає, а коло знайомств у нашого героя чималеньке, тому перепрошую всіх, кому це потрапить на очі, за мій суб'єктивізм і «непричесану» щирість у створенні словесного портрета друга.

Сучасний Дон Кіхот у якого зашчораз інший зброєносець або ж взагалі нікого і нічого (ні коня, ні списа), однак окуляри завжди до помочі, олівець чи ручка, якщо нема під руками клавіатури, а ще наплечник, а, як дуже треба, то й велосипед...

Це могло би бути короткою характеристикою друга Богдана, звісно не на всі сто відсотків і не з повною відповідністю образу Дона Кіхота, а радше Богдана Кота (тобто Мурлики). Але якщо б мене обмежили одним реченням, то саме така характеристика приходить на думку перш за все. Якщо ж бути трохи розлогішим, то за його певною наївністю дорослого дядька та дещо сумбурною невгамовністю в спілкуванні, проглядається і відповідний інтелект і достатня духовність та чуттєвість і багато всіляких інших (не сірих) відтінків людської сутності.

Друг «Тато» це той, який може сприйматися невгамовним та навіть надокучливим, але без нього просто скучно. Думки та висловлювання друга «Тата» можуть сприйматися інколи просто наївними, але в них завжди є своя неповторність та своє раціо, яке обов'язково проявиться з часом. Його потрібно не лише слухати, наче якогось казкаря, але й чути як людину, яка має власну думку, ділиться нею, відстоює її, наводячи такі аргументи, які іншій людині навряд чи могли би прийти в голову.

Друг «Тато» це незвичний приклад того, як людина, що зростала в радянській інтернатській системі виховання, здатна піклуватися про родинні цінності з усією своєю душевною розхристаністю, любити та цінувати дружину, дітей, пишатися онуками. Мабуть для нього це є тим найбільшим скарбом і може саме в тому є оправдання сутності пластового псевда «Тато», яке насправді дісталось Богданові надто банально (тому що колись крім власних синів й інші члени, веденого ним, пластового гуртка почали звертатися «тату»). Практикуючий християнин – це те, що доповнює і виповнює характеристику пластуна та людини-патріота Богдана Олексія.

Друг «Тато» - це трудяга в будь-якій праці (фізичній чи розумовій), якщо йому це цікаво, а прояви цікавості можна прочитати у більшості його вчинків та висловлювань. А лінивість? Та звісно, що з ним він теж, як і більшість творчих людей, не сварився. Ще однією дуже цікавою і надто важливою рисою друга Богдана є здатність бачити чи просто відчувати позитив у людях чи ситуаціях та висловлювати оптимізм навіть тоді, коли всі і все навколо схильні стверджувати протилежне. До речі, в мурлицькому товаристві друг «Тато» для кожного завжди знаходить щось позитивне, підбадьорююче, надихаюче.

А ще... Є багато отих «ще», як і багатий сам внутрішній світ цього, вже в літах вічно молодого чоловіка. Чергові Уродини друга «Тата» - це чергова торба чи цілий мішок певних здобутків. З чим його щиро вітаю, здоров'ячка та всіляких гараздів бажаю!

Твоє, друже «Тату», вступне «Ну що я можу тобі сказати, друже?...» завжди багатообіцяюче, то ж хай воно звучить ще МНОГАЯ і МНОГАЯ літ!

Гріш ціна державі, в якій немає Церкви. Невелика вартість Церкви, в якій немає монастирів. В тілі Церкви на загальному, опосередкованому тлі завжди виділяються осередки особливої духовості, зокрема монастирі. Там вірять в Бога «трохи більше», виконують релігійні практики «трохи ретельніше», ставлять для себе і товариства-братії «трохи суворіші» життєві вимоги.

Своєрідні «монастирі» спостерігаємо і в Пласті в прояві пластунських куренів. «Чорноморці» «трохи більше» уділяють уваги водному пластуванню, «Сіроманці» - видавництву, «Бурлаки» - мандрівництву та альпінізму, «Озони» - військовому вихованню. Список можна продовжити, бо кожен курінь на тлі обов'язкового виховництва намагається мати ще й власну «фішку».

«Фішкою» Целібату Мурлики незаперечно є Сокіл та розбудова і утвердження Пласту. Проявляємо себе в жертовній праці задля Сокола та в пластових проводах різних рівнів, вишколах і гайдашниках, плідною працею над історією Пласту. Здобутки куреня в цих чинах є загальновизнані.

Але як не буває монастирів без конкретних монахів, так і кожна жертвна справа вимагає часу, зусиль та коштів конкретних осіб. Вміння жертвувати інтересами власними чи сім'ї, отримане з розумінням близькими твоїх мотивів та їхньою підтримкою – то неабияке щастя. В цьому сенсі нашого Ювіляра можемо вважати щасливою людиною.

Якось так сталося, що наша абсолютно випадкова назва «Целібат Мурлики» наповнилася конкретним сенсом. Культ особистої свободи і незалежності (як у котів), гармонійно поєднаний зі своєрідним «целібатом» як вмінням в чомусь «зректися» особистих інтересів задля загальної справи, ці на перший погляд непоєднувані компоненти створюють «гримучу суміш», здатну творити дива. Нелегко з такими «котами» співживеться нашим близьким, зокрема дружинам і дітям. Мурлики днями, а то й тижнями «волочаться» по вишколах та інших пластових заходах, надовго «зависають» на Соколі чи в інших таборах, а то й просто за компом. Дружина мусить обходитися без газди, діти без тата. Бо «тато», замість пильнувати жінку та малолітніх дітей, пильнує своїх мурлик та Пласт.

Втрати для сім'ї очевидні, але я не дарма вище написав про щастя підтримки. Мудра і любляча жона завжди зрозуміє мужа, якщо він має «птаха», - щось такого, чого інколи сам не до кінця зрозуміє та іншим пояснити не може. В цьому сенсі нашому Ювіляру надзвичайно повезло, тому надалі, хай вибачає, мова йтиме не про нього.

Татова дружина Марія – не тільки Берегиня його сім'ї, а й ВЕЛИКИЙ ПРИЯТЕЛЬ Пласту. Сини Святик (Лис), Василько (Монах), донечка Соломія, брат Олесь – всі пластуни. Марія, попри клопоти «мурлицької «матері-одиночки» :-), попри проблеми із власним здоров'ям, які їй доводиться долати безперервно, приймає дієву участь в пластовому житті. Вражає її надзвичайна побожність, життєва сила, воля, терпимість та завзяття. На новацькому таборі «Непоборні Характерники» (Сокіл, 1997) вона була і за лікаря, і за інтенданта, і за радника молодим братчикам/сестричкам в усіх проблемах з новачками, і за кухаря. Дотепер подивований її вмінням на 2-х камфорній плитці з балоном варити їжу для всього табору, а її записи в Книзі, яка знаходиться в Церковці, неможливо читати без розчулення. Стверджую: наш курінь не мав би такого друга Тата, якби не його дружина Марія. А без Тата напевно не було би і «Целібату Мурлики».

Тож прийміть, наша Мамо Маріє, наш курінний поклін і подяку за друга Тата, за Вашу Підтримку, Розуміння, Терпимість і Любов!

Вітаємо Вас нашим курінним гаслом: ЖИЙМО! та пластовим СКОБ!

Тато казали...

Якщо піонерам дала Верховна Рада 90% коштів, а нам перепало якісь там якщо 0,5% то добре, але, разом з тим, доробок наш значно більший. Тому я думаю, що організація «Пласт» повинна боротись за вплив на інші молодіжні організації. Я вважаю, дійсно, треба дорости і не на часі так звані «зливання». Чому? Більш масові організації просто розмиють цю організацію «Пласт» і вона знівелюється. Тому я хочу сказати, процес повинен іти утверджувальний, ніші повинні заповнятися, а відповідно держава повинна від того вигравати....

...ми більш якісно робим процес виховний то я вважаю, що ми повинні всім кращим, що в нас є, ділитися з іншими організаціями, допомагати їм в становленні...треба проообсервувати стан на нинішній день. Що ми маємо і на що ми можемо розчислити...відбулися певні процеси. Багато цікавих людей відійшло. Все залежить від того, хто які ставив собі цілі. Один хотів в Америку поїхати, а другий хотів щиро будувати Пласт. І тому, ми надто маленька організація...скаутських організацій зараз порядка двох десятків і всі на 90% «дуті», тобто вони роблять якусь показну домівку, заходи, за якими нічого не стоїть.

Тобто, це не є то, на що держава може розчислити і знову-ж таки «Пласт» теж є не зовсім те, на що держава може розчислити, тому що він є малочисельний. І такий механізм зроблений, що він не рішає всіх загальнодержавних проблем. Тому ми повинні шукати компромісу, взаємного доповнення і помагати, сприяти розвиватися скаутським організаціям. В яких сферах? Перш за все я бачу цю діяльність в сфері вишколів, системи вишколів. На найвищому рівні вони відбуваються в Пласті, відповідно Пласт повинен цим ділитися з тими кволими...вважаю, що кожен з нас не повинен бути байдужим. До молоді.

...дніпропетровські СКІФИ до Пласту не вступають, але вони перейняли нашу методику, з нами дружать і це є один з найкращих зразків співпраці скаутських організацій.

Як все починалось (ДоМурлицький період)

18-19 травня 1990 року в Брюховичах відбуваються Всеукраїнські Установчі Збори Пласту. Саме в цей час відбувається перший офіційний контакт українських пластунів з Головною Пластовою Булавою, на з'їзді присутній представник ГПБ пл.сен. Володимир Базарко. Другим важливим наслідком першої всеукраїнської зустрічі стала участь в ній всіх паростків відродженого Пласту, що існували на той час в Україні. В з'їзді взяло участь 108 делегатів і гостей з осередків Львівської області та представників Івано-Франківська, Тернополя, Луцька, Рівного, Дніпропетровська та Києва.

Крім цього, обрано також Тимчасову Координаційну Крайову Раду (всеукраїнську), до якої увійшли представники всіх областей, в яких вже існували пластові осередки. Раду очолив Олег Гринів (не плутати з Ігорем Гринівим), а його заступниками стали Олесь Криськів (Львів), Олег Покальчук (Луцьк) та Сергій Прудко (Київ). Завданням Ради стало якнайскоріше підготувати Статут товариства «Пласт» в Україні та всеукраїнський Установчий з'їзд. Кульбаса тоді я ще не знав але він проявив ініціативність і місцем наступного з'їзду став Моршин.

І так я вперше попадаю в курортне місто Моршин. А перед тим ми зареєстрували тернопільську станицю на місцевому рівні. З дітьми Союзанок (моя жінка була в Союзі Українок) я здійснив мандрівку у Запоріжжя на відзначення 500-ліття Козацтва, і перший табір на Томаківській Січі. Як належить був національний прапор, гімн «Ще не вмерла Україна». Жили в наметах. Поруч була скульптура запорожців значних розмірів.

Потім пікетування в Мелітополі. Народ вимагав від комуняків повернення голови (черепа) отамана І. Сірка. Особливо мене вразили скошені поля і надзвичайна рівна, як стіл, навколишня поверхня землі. Далі археологічні розкопки в селі Чернелів-Руський (Тернопільщина), де зараз парохом є наш друг «Моховик». Мій 10-літній син Святослав почепив стрічку «Я голодую» і приєднався до пікетувальників біля драмтеатру в Тернополі на підтримку голодуючих студентів в Києві. Прийшлося в школі давати пояснення, що я до того не причетний. Кілька поїздок до Києва.

19 жовтня 1990 року в Моршині розпочинає роботу Всеукраїнський Установчий З'їзд Пласту, в якому взяли участь практично ті самі делегати та гості, що були на Установчих зборах в Брюховичах, за винятком представництва ГПБ та представників інших країв. Від ГПБ на з'їзді були присутні пл.сен. Петро Содоль, пл.сен. Людмила Дармограй, КПС Канади представляла пл.сен. Оксана Закидальська.

Саме в лютому 1991 року в селищі Славському, розпочалася ера Мурлицької діяльності. Це було на першій в Україні Раді Орлиного Вогню під номером 100, яку організували та провели Голова ГПБ пл.сен. Орест Гаврилюк, пл.сен. Людмила Дармограй, ст.пл. Маркіян Гаврилюк. Саме цим вишколом новацьких виховників, в якому взяло участь 67 учасників, було закладено основу УПН у Україні. Слід віддати належне Кульбасу, що він зумів подати чудову ідею про переведення З'їзду в Моршині і, мабуть, долучився до реалізації цієї ідеї (точно не знаю). Вперше і останнє побачив на З'їзді Зеновія Красівського, який знімав З'їзд на відеокамеру. Згодом ознайомився із його поетичною збіркою «Невольничі Плачі». Особливо мене вразила ватра значних розмірів, саме тоді звернув увагу на Анничку, Гасюка, Криськіва, Бущака. Особисто познайомився із Закидальською (Канада). Це все відбувалося біля водного масиву і жили ми в дерев'яних будиночках. В більшості, хто тоді «замалювалися», згодом відійшли від Пласту.

На з'їзді планувалось обрати провід всеукраїнської організації та затвердити статут на основі львівського варіанту. Однак досвід, набутий за цей короткий період пластунами України, участь в нарадах пластунів діаспори з багаторічним досвідом виявили неготовність статуту. Гострі дискусії точились навколо назви організації, основних принципів, і в подальшому перебіг з'їзду вийшов із запланованого сценарію і завершився не обранням проводу на чолі з Олегом Гринівим, а обранням Тимчасової Крайової Ради Пласту, яка складалась з чотирьох комісій. Таборова комісія – пл. сен. Б. Генега, фінансова – пл. сен. О. Криськів, новацька – ст. пл. О. Пасічник, юнацька – ст. пл. О. Покальчук. Тимчасовій Крайовій Раді було доручено підготувати Статут та організувати Установчий з'їзд навесні 1991 року.

Число 2020-5 (82)

Моршин, 06'06'2020

Малюнки Кубика

